

- Närvarande:** Ulf Hallström, Sjöfartsverket, ordförande
Anders Jönsson, Sjöräddningssällskapet
Bernt Stedt, Kustbevakningen
Marcus Cato, Sveriges Kommuner och Landsting
Christer Ekeröth, Luftfartsstyrelsen
Johan Gert, Räddningsverket
Arild Winge, Viamare After Sales AB
Per-Åke Nilsson, Socialstyrelsen
Susanne Degerstedt, Sjöfartsverket, sekreterare
- Frånvarande:** Markus Greigård, Försvarmakten
Kristian Zander, Rikspolisstyrelsen
Hans Reschke, SOS Alarm AB
MRCC, Sjöfartsverket

Protokoll från sammanträde nr 103 med Centrala Samrådsgruppen för Sjöräddning (CSS)

Tid: Onsdagen den 3 december 2008

Plats: Sjöräddningssällskapets lokaler, Talattagatan 24, Göteborg

Dagordning

1. Mötets öppnande

Ordföranden Ulf Hallström hälsade deltagarna välkomna till mötet.

2. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes med tillägg av punkterna h) till och med l).

3. Genomgång och godkännande av föregående protokoll

Föregående protokoll godkändes.

4. Informations- och diskussionspunkter

a) *Aktuellt från helikopterutredningen/SjöV*

Först den 15 december överlämnas betänkandet "Helikoptern i samhällets tjänst" (SOU 2008:129) till regeringen.

b) *Sammanslagning ARCC/MRCC*

Regeringen har i budgetproposition meddelat att sjö- och flygräddningen ska integreras. Sjöfartsverket har fått regeringens uppdrag att, i samråd med Luftfartsstyrelsen, lämna förslag på genomförandet.

Krav har ställts på att tillsynsdelen särskiljs från ansvars- och utförandedelarna. Tillsynsdelen betr. sjö- och flygräddningen läggs på Transportstyrelsen.

Den 1 mars 2009 skall rapport lämnas av Sjöfartsverket till Näringsdepartementet som redovisar sammanslagningen.

På förslag från mötets medlemmar beslutades att det nya namnet på CSS ska vara: Centrala Samrådsgruppen för Sjö- och Flygräddning (CSSF).

Beslutades även att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska vara representeras i den nya Samrådsgruppen för Sjö- och Flygräddning. Johan Gert är kontakten in i MSB.

c) *MSB – den nya myndigheten för samhällsskydd och beredskap*

Johan Gert höll en kort presentation om Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) som inrättas den 1 januari 2009. Presentationen bifogas protokollet.

MSB är en ny myndighet som samlar allt arbete med skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. MSB ersätter Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar, vilka avvecklas den 31 december 2008.

MSB ska arbeta för ett stärkt samhällsskydd och en god beredskap där alla tar ansvar. Arbetet ska bedrivas i nära samverkan med andra samhällsaktörer och omfattar hela hotskalan och alla risknivåer - från små olyckor i vardagen till stora katastrofer.

Det är i dagsläget inte klart vilken avdelning eller enhet inom MSB som skall representera myndigheten i CSS.

d) *RITS – förslag på ny inriktning*

Det finns idag RITS-avtal med sex olika kommuner - Stockholm, Göteborg, Helsingborg, Karlskrona samt Härnösand/Kramfors. Räddningsverket är huvudavtalstecknare för avtalen med Sjöfartsverket och Kustbevakningen som medavtalsbärare.

Diskussioner pågår mellan KBV, SRV och SjöV om viss förändring av avtalen under 2009. Det koncept som gäller idag är endast en uppdatering av gällande avtal med samma stationeringsorter och samma ersättning till kommunerna som tidigare. Under 2009 ska man arbeta vidare med RITS-konceptet och eventuellt även få in en internationell syn.

SKL anförde följande: Kommunal räddningstjänst utvecklas och kostnaderna varierar. SjöV måste komma in med preciserade beställningar av vad man behöver för RITS. Kommunerna får därefter räkna på vad kostnaden skulle bli för detta. Därefter får SjöV överväga vad man kan köpa in mot bakgrund av det behov som finns. Kanske är det strategier som ska flygas ut till fartygen och stötta befintligt befäl ombord på fartyget med kunskap om brandbekämpning istället för brandmän.)

e) *Presentation av nytt utbildningsprogram SSRS*

Fredrik Forsman, utbildningsansvarig inom SSRS, informerade om det nya utbildningsprogrammet inom SSRS.

Effektiv sjöräddningstjänst är målet för de frivilliga och utbildning är ett av verktygen för att nå detta mål. En utbildningsstege har skapats, där den nyrekryterade enligt en given gång får den utbildning och övning som behövs. För varje del i utbildningen finns en målbeskrivning. De praktiska delarna i utbildningen genomförs och repeteras vart tredje år. Även sjöräddningsstationerna som enskilda enheter kommer att ingå i detta utbildningskoncept och få målbeskrivningar för dessa moment.

De grundläggande kraven i utbildningen måste klaras av innan nyrekryterad personal får tjänstgöra i enheterna.

Man skiljer på båtsbesättning och stationsbesättning. För båtsbesättningar ställs baskrav såsom fysiska krav och kompetenskrav. Stationsbesättningar sköter administration, underhåll m.m.

f) *SAREX-övningar*

SAREX-konceptet som danskarna har startat upp, är en övning för enheter och ombordpersonal. Övningen är internationell och sker kring Bornholm.

Övningskonceptet är mycket värdefullt och synliggör bl.a. språkförbistringar, materiel som ibland inte passar i andra länders enheter m.m.

SSRS anförde att övningen sväller i omfång. SSRS anser att det är angeläget att man nu genomför en utveckling av nuvarande övningsform, innan hela konceptet havererar på grund av det stora antalet deltagare.

SSRS förslag är att man skapar en SAREX-ost, SAREX-syd, SAREX-väst och SAREX-nord med alternerande värdskap. På detta vis skalas omfånget ner och blir mer hanterbart.

Detta övningskoncept borde vara något som SAR-syndikatet kan starta sitt arbete med.

Sjöfartsverket anförde att vissa övningar med liknande innehåll redan genomförs med våra grannländer. Som exempel nämndes den övning som genomförs i Bottenviken varje år mellan Sverige och Finland. Konceptet kan dock utvecklas ytterligare i den riktning som SSRS förespråkar.

g) Statistik

SSRS föreslår redovisning enligt "myrstacksmetoden" - prickar på kartan där händelser inträffat. Detta är viktigt för att åskådliggöra intensiteten i de olika områdena och i vilka områden resurserna bör kraftsamla i. Förutsättningarna för denna typ av statistikuttag finns idag.

Det bör även framgå hur många som räddas (antal) i statistiken.

Antalet inrapporterade sjöräddningsfall är t.o.m. september 825.

h) SAR-syndikat i Östersjön

I Östersjön och Kattegatt/Skagerack finns inte mindre än 10 sjöräddningsregioner. Små och många ansvarsområden inom ett mindre geografiskt område gör att det samarbete som idag sker genom främst de bilaterala avtalen försvåras då tre eller fler länder samtidigt deltar i en sjöräddningsinsats. Målet är att skapa ett syndikat mellan tre, fyra eller fem länder, med en gemensam syn och gemensamma övningar med det långsiktiga målet att skapa multilaterala avtal.

Diskussioner pågår med Finland och Estland, vilka är mycket positiva till detta.

Diskussioner har även ägt rum med Norge som gärna vill ha ett gemensamt samarbete mellan Norge, Sverige och Danmark gällande Kattegatt/

Skagerrack-området. Frågan kommer att diskuteras vidare vid nästa möte mellan Norge, Danmark och Sverige.

i) Skrivelse från regionchefer från KBV och Polisen

I skrivelsen påpekas att det oftast behövs en polisutredning i anslutning till en räddningsaktion. Man önskar därför att bättre rutiner tillskapas för att sjöräddningscentralen i samband med insatser larmar KBV och länspolisen.

Sjöfartsverket anförde att vad avser information till polisen så sker detta redan sedan lång tid tillbaka och följer också den lagstiftning som finns. Rutinerna har dessutom sedan ca två år tillbaka ytterligare förbättrats så informationen nu dels ges till samtliga polisens länskommunikationscentraler och dels också i ett tidigare skede, redan när larmfakta inkommit.

Vad avser frågan om information till KBV sker också där redan nu en information till KBV:s ledningscentral Väst, vilken är samlokaliserad med MRCC. Frågan kommer dock att diskuteras med KBV om rutinerna ytterligare kan förbättras så att rätt information lämnas på ett rätt sätt.

j) SjöV:s framtida organisation

Nils Gunnar Billinger har regeringens uppdrag att genomföra en översyn av myndigheter och verksamheter inom transportområdet. Utredarens analys och förslag till åtgärder ska redovisas senast den 1 april 2009.

Lotsningsverksamheten kan komma att till vissa delar läggas ut på hamnverksamheten.

k) Båtkörkort

Inget beslut finns idag om båtkörkort. Frågan finns kvar på Näringsdepartementet.

l) Övrigt

SSRS framhåller det värdefulla i att nya räddningsledare får möjligheter att delta i de olika enheterna under planerade sjöräddningsövningar. Även någon form av SAR-praktik och SAR-besök efterlyses.

Det är även värdefullt för nyrekryterade inom SSRS att få viss utbildning/praktik inne på MRCC/ARCC.

Sjöfartsverket framhöll att det vid utvärderingar av insatser är viktigt att framhålla att eventuell kritik riktar sig till SAR-funktionerna och inte till enskilda som deltar i insatsen.

5. Nästa möte

Nästa möte kommer att hållas på Arkö som ett lunch-till-lunch-möte den 26-27 maj 2009.

6. Avslutning

Ordföranden tackade deltagarna för ett bra möte med givande diskussioner.

Vid protokollet:

Justeras:

Susanne Degerstedt

Ulf Hallström